

Thai Hjelpear – Nivå I, II og III

Alfabet, toner, grammatikk og kultur | LK20

Thai-alfabetet

Konsonanter (44 tegn)

Thai har 44 konsonanttegn delt i tre klasser som påvirker tonen:

Høy klasse (11 tegn):

ข ช ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห

Middels klasse (9 tegn):

ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

Lav klasse (24 tegn):

ค ต พ ง ช ฌ ฌ ญ ท ฒ ณ ท ธ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ฬ ฮ

Vokaler (32 tegn)

Vokaler skrives foran, over, under eller etter konsonanten:

- -ะ, -า – a-lyder (kort/lang)
- -ิ, -ี – i-lyder (kort/lang)
- -ุ, -ู – u-lyder (kort/lang)
- -ะ, -เ – e-lyder
- -ะ, -แ – ae-lyder
- -โ, -โอ – o-lyder
- -อ – aw-lyd

Tonemarkeringer (4 tegn)

- ้ – mai ek
- ๊ – mai tho
- ็ – mai tri
- ๋ – mai chattawa

De fem tonene

Thai er et tonespråk med fem distinkte toner:

Oversikt

1. **Midttone** – flat, nøytral tone
2. **Lav tone** – starter lavt, holder seg lav
3. **Fallende tone** – starter høyt, faller
4. **Høy tone** – starter høyt, holder seg høy
5. **Stigende tone** – starter lavt, stiger

Eksempler

- มา (maa) – midttone – “komme”
- มา (maa) – lav tone – “hest”
- หมา (maa) – stigende – “hund”
- ไหม (mai) – fallende – “brenne”
- ไหม (mai) – stigende – spørsmål

Toneregler

Tonen bestemmes av:

- Konsonantklasse (høy/middels/lav)
- Stavelsetype (åpen/lukket)
- Vokallengde (kort/lang)
- Tonemarkeringer

Setningsstruktur

Grunnstruktur: S-V-O

Thai bruker subjekt-verb-objekt:

- ฉันกินข้าว
- *chan kin khao*
- “Jeg spiser ris”

Adjektiv etter substantiv

- รถสีแดง
- *rot sii daeng*
- “bil farge rød” = rød bil

Spørsmål

Legg til partikkel på slutten:

- ไหม (mai) – ja/nei-spørsmål
- คุณชอบอาหารไทยไหม
- “Liker du thai-mat?”

Nektelse

- ไม่ (mai) – “ikke” (for verb)
- ฉันไม่เข้าใจ – “Jeg forstår ikke”
- ไม่ใช่ (mai chai) – “er ikke”

Klassifikatorer

Thai bruker klassifikatorer ved telling: **substantiv + tall + klassifikator**

Vanlige klassifikatorer

- คน (khon) – personer
- ตัว (tua) – dyr, møbler, klær
- อัน (an) – sma gjenstander
- ใบ (bai) – flate ting, frukt
- เล่ม (lem) – bøker, kniver
- คัน (khan) – kjøretøy, paraplyer
- ขวด (khuat) – flasker
- แก้ว (kaew) – glass (drikke)

Eksempel

- หนังสือสามเล่ม
- *nang-sue saam lem*
- “bok tre [kl.]” = tre bøker

Pronomen og høflighet

Personlige pronomen

Thai	Betydning
ฉัน (chan)	jeg (nøytral)
ผม (phom)	jeg (m., hoflig)
ดิฉัน (dichan)	jeg (kv., hoflig)
คุณ (khun)	du/De (hoflig)
เธอ (thoe)	du (uformell)
เขา (khao)	han/hun/de
เรา (rao)	vi
พวกเขา (phuak khao)	de

Høflighetspartikler

- ครับ (khrap) – menn bruker
- ค่ะ/คะ (kha) – kvinner bruker
- Legg til på slutten av setninger
- ขอขอบคุณครับ – “Takk” (mann)

Tiltaleformer

- พี่ (phi) – eldre søsken/person
- น้อง (nong) – yngre person
- ลุง (lung) – onkel/eldre mann
- ป้า (pa) – tante/eldre kvinne
- อาจารย์ (ajaan) – lærer

Verb – ingen bøyning

Grunnprinsipp

Thai verb bøyes IKKE for:

- Person (jeg/du/han)
- Tall (entall/flertall)
- Tid (fortid/nåtid/fremtid)

Tidsmarkører

Tid uttrykkes med hjelpeord:

- จะ (ja) – fremtid
- กำลัง (kamlang) – pågå nå
- แล้ว (laew) – fullfort/fortid
- เคย (khoei) – har (erfaring)

Eksempler

- ฉันกิน – “Jeg spiser”
- ฉันจะกิน – “Jeg skal spise”
- ฉันกำลังกิน – “Jeg spiser nå”
- ฉันกินแล้ว – “Jeg har spist”

Vanlige verb

- กิน (kin) – spise
- ดื่ม (duem) – drikke
- ไป (pai) – gå
- มา (maa) – komme
- พูด (phuut) – snakke
- เข้าใจ (khao-jai) – forstå
- รัก (rak) – elske
- ชอบ (chop) – like

Tallord

Grunntall 0-10

Tall	Thai	Uttale
0	ศูนย์	suun
1	หนึ่ง	nueng
2	สอง	song
3	สาม	saam
4	สี่	sii
5	ห้า	haa
6	หก	hok
7	เจ็ด	jet
8	แปด	paet
9	เก้า	kao
10	สิบ	sip

Større tall

- 11: สิบเอ็ด (sip-et)
- 20: ยี่สิบ (yi-sip)
- 21: ยี่สิบเอ็ด (yi-sip-et)
- 100: ร้อย (roi)
- 1000: พัน (phan)
- 10000: หมื่น (muen)
- 100000: แสน (saen)
- 1 million: ล้าน (laan)

Rekketal

- ที่หนึ่ง (thi nueng) – første
- ที่สอง (thi song) – andre
- ที่สาม (thi saam) – tredje

Nyttige fraser

Hilsener

- สวัสดี (sawatdii) – Hei/Ha det
- สบายดีไหม (sabai dii mai) – Har du det bra?
- สบายดี (sabai dii) – Jeg har det bra
- ลาก่อน (laa kon) – Ha det

Høflighetsfraser

- ขอบคุณ (khop khun) – Takk
- ขอบคุณมาก (khop khun maak) – Tusen takk
- ไม่เป็นไร (mai pen rai) – Det går bra / Ingen årsak
- ขอโทษ (kho thot) – Unnskyld
- ยินดีที่ได้รู้จัก (yin dii thi dai ru jak) – Hyggelig å møtes

Spørsmålsord

- อะไร (arai) – hva
- ใคร (khrai) – hvem
- ที่ไหน (thi nai) – hvor
- เมื่อไหร่ (muea-rai) – når
- ทำไม (tham-mai) – hvorfor
- อย่างไร (yang-rai) – hvordan
- เท่าไร (thao-rai) – hvor mye
- กี่ (kii) – hvor mange

På restaurant

- ขอเมนูหน่อย – Kan jeg få menyen?

- อร่อยมาก – Veldig godt!
- เชื่อบิลด้วย – Regningen, takk
- ไม่เผ็ด – Ikke sterkt
- เผ็ดนิดหน่อย – Litt sterkt

Dagligdagse uttrykk

- ไม่เข้าใจ – Jeg forstår ikke
- พูดช้าๆ หน่อย – Snakk saktere
- พูดอีกครั้ง – Si det igjen
- ภาษาไทย – Thai (språket)
- ฉันเรียนภาษาไทย – Jeg lærer thai

Tid og sted

- วันนี้ (wan nii) – i dag
- เมื่อวาน (muea waan) – i går
- พรุ่งนี้ (phrung nii) – i morgen
- ตอนนี้ (ton nii) – nå
- ที่นี่ (thi nii) – her
- ที่นั่น (thi nan) – der

Beskrivende ord

- ดี (dii) – bra/god
- ไม่ดี (mai dii) – dårlig
- สวย (suai) – vakker
- หล่อ (lo) – kjekk
- ใหญ่ (yai) – stor
- เล็ก (lek) – liten
- ร้อน (ron) – varm
- เย็น (yen) – kald/sval

Kulturkunnskap

Wai-hilsen

- Tradisjonell hilsen med sammenlagte hender
- Høyde på hendene viser respekt
- Yngre hilser først på eldre
- Svar på wai med wai

Kongehuset

- Dypt respektert i Thailand
- Kongens bursdag er nasjonaldag
- Spesiell vokabular for kongelige
- Vis alltid respekt

Buddhisme

- Over 90% er buddhister
- Munker har høy status
- Templer (วัด) er viktige
- Ta av skoene i templer
- Ikke pek med fottene

Sosiale normer

- Hodet er hellig – ikke rør andres hode
- Føttene er lave – ikke pek med dem
- Unngå å vise sinne offentlig
- “Sanuk” – ha det gøy er viktig
- “Kreng jai” – ta hensyn til andre

Mat og måltider

- Ris er hovedrett (ข้าว)
- Del retter med andre
- Bruk skje og gaffel (gaffel til å skyve)
- Pinne kun til nudler
- Bestill flere retter å dele

Høytider

- **Songkran** (april) – Thai nyttår, vannfestival
- **Loy Krathong** (november) – lysfestival
- **Makha Bucha** – buddhistisk helligdag
- **Kongens bursdag** – nasjonaldag

Tips til eksamen**Skriftlig**

- ☐ Bruk høflighetspartikler
- ☐ Riktig ordstilling (S-V-O)
- ☐ Husk klassifikatorer

- ☐ Tidsmarkører riktig plassert
- ☐ Vis kulturforståelse

Muntlig

- ☐ Tydelig uttale av toner
- ☐ Bruk wai ved rollespill
- ☐ Vis høflig språkbruk
- ☐ Svar med fulle setninger

Lytting

- ☐ Lytt etter nøkkelord
- ☐ Legg merke til toner
- ☐ Kjenn igjen høflighetspartikler
- ☐ Noter tall og tid